

SLOVENSKI NAROD.

zhaja vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za eden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Celje in Opava.

Velicega pomena bili sta slovanski slavnosti v Celji in Opavi in baš nemška rogoviljenja so tema slavnostima utisnila politični pečat. Vlada je v obeh slučajih jako korektno postopala, držala se je strogo ustave. Drugače je pa bilo z avtonomnimi oblastvi. Že pred slavnostjo sta mestni oblastvi v Celji in v Opavi napenjali vse sile, da se slavnosti zabranita. To upiranje pa nema le narodnega pomena, temveč še globočji politični pomen. Nemci se radi ponašajo s svojo ustavovernostjo, da imajo oni največ zaslug, da je Avstrija dobila ustavo. Ko se je veljava Slovanov v naši državi povzdignila, nastal je v nemškem taboru krik, da so vse ustavne pridobitve v nevarnosti. Kdor bi bil sodil stvari po pisavi liberalnih glasil, mislil bi bil, da konservativna slovanska večina le čaka trenutka, da odpravi vse ustavne pravice. Koliko pritožb je bilo po liberalnih glasilih, ko so se bile za Dunaj in nekatere druge okraje zaradi državi nevarnega rovanja malo skrčile ustavne pravice. Nemci hočejo veljati za varuhe liberalizma in se radi ponašajo pred svetom s svojim svobodoljubjem, nas Slované pa kaj radi črni kot nasprotnike svobodoljubja.

Dogodki v Celji in Opavi so nas poučili, da sta vsa ustavovernost in liberalizem le puhla fraza in da so levičarji le tedaj ustavoverni, kadar je ustava njim v korist, le tedaj liberalni, kadar liberalizem njim ugaja. Če se pa mi Slovani hočemo poslužiti pravic, katere nam ponuja ustava, je pa hitro konec nemški ustavovernosti in liberalnosti. Mari ni pravica združevanja in zborovanja jedna najdragocenejših ustavnih in liberalnih pridobitev, pa vender so hoteli to pravico z nogami poteptati možje, ki pri Nemcih zvonec nosijo. Ne neizobraženi prostaki, ampak mestni zastopniki v Celji in Opavi hoteli so kratiti nam Slovanom to svobodo. Mari ni to sramotno za nemški narod, ki se tako rad ponaša s svobodoljubjem in ustavovernostjo?

Ko zlepa neso mogli doseči svojih protizakonitih namenov, nabujkali so poulično druhal, da je napadala slovanske goste, ki so se zbrali v Celji in v Opavi. Ker neso pri cesarskih oblastvih

dosegli, da bi se prepovedali slavnosti, najeli so vsakovrstne pobaline, da bi nam Slovanom onemogočili posluževti se ustavnih pravic.

Kaj se je godilo v Celji, je dosti znano in danes o tem nečemo govoriti. Omeniti pa hočemo nekaterih dogodkov v Opavi, ki nam kaj lepo osvetljujejo nemško kulturo. Že mej božjo službo je mestni tajnik dal iz cerkve poklicati dr. Dubovega in mu naznanil, da je od župana dobil strož nalog, da ne pusti, da bi se sprevod vrnil po Gospodski ulici. Dr. Dubovy mu je ugovarjal, da je deželna vlada dovolila Čehom vse točke programa; pa ves ta ugovor ni pomagal, temveč mestni uradnik je pokazal na 15 policistov, s katerimi bode zabranil, da sprevod ne pojde po tej ulici. Ko pridejo Sokoli iz cerkve, so vsi policisti bili zbrani pred Gospodsko ulico, da zabranijo sprevod po njej.

Sokoli morali so po ozkih ulicah na Ratiborski trg, kjer jih je čakala fanatična druhal. S kamenjem napala je Sokole in tolkla po konjih, na katerih so jezdili, s palicami, ki so imele na konci svinčene kroglice in železne kljuke ter več konj razmesarila. Več jezdecev strgali so s konj in je grdo pretepali. Policista pa ni bilo nobenega blizu, ker so vsi stražili uho v Gospodske ulice.

Omeniti je pa še več družih prizorov, ki nam lepo kažejo nemško sarovost. Občinski svetnik Harz je na ves glas kričal „Pereat“, ko so Sokoli prišli iz cerkve. Drug občinski svetnik je skozi okno sčeval druhal, ko je napala Sokole, tretji pa de il piščalke mej razgrajalce, občinska svetnika David in Perz sta se pa z vozom ustavila v Gospodski ulici, da ni nihče mogel po ulici, najbrže na migljej tajnika, da ložje preprečijo sprevod po tej ulici.

Policisti so se pa tudi jako nespodobno obnašali. Jeden je delil mej razgrajalce piščalke in je spodbujal, da naj le piskajo, na Ribjem trgu je več policistov anelo številke z uniform in jih skrilo v žepe, da bi jih kdo ne spoznal in ovadil, kako so zanemarjali dolžnost svojo. Neki policist je pustil, da je druhal udrla v gimnazijsko poslopje in skozi okna kamnjala Sokole, dasi bi bil to lahko zabranil.

Pri izgredih sta se posebno odlikovala dva uradnika kreditnega zavoda, potem urednik „Freie Schles. Presse“, ki je posebno sčeval razsajalce in policijo odgovarjal, da naj nikar ne miri.

Na kolodvoru je bil mej tistimi, ki so Sokole kamnjali, tudi jeden učitelj. Vidno je torej, da teh prizorov neso krivi le uavadni poulični pobalini, temveč možje, ki hočejo za olikance veljati, in pred vsem pa mestno oblastvo, katero je bilo popolnoma pozabilo, da je njegova dolžnost vzdrževati red. Bolj se bode stvar že pojasnila pred sodiščem, kajti Čehi so ves dogodek sporočili deželni vladi proseč jo, da stori, kar se jej zdi potrebno in stvar objavi tudi državnemu pravdnistvu.

Ker mi ne moremo misliti, da bi vlada se dala strahovati od Opavskih in Celjskih Nemcev, morejo ti dogodki za nas imeti le ugodne posledice. Na Dunaji sedaj morajo spoznati, da se Nemci ne odlikujejo posebno s svojo kulturo, da je torej neopravičeno mnenje, da so Nemci poklicani za vodstvo v Avstriji. Vsakdo se je sedaj tudi lahko preveril, kaki varuhi ustavnih pravic so Nemci, ki so s silo poskusili preprečiti nam zagotovljeno ustavno svobodo. Sedaj vemo, da je nemška ustavovernost prazna fraza in v resnici je v interesu ustave in nje daljšega razvoja, da levičarji ne pridejo zopet na krmilo.

V Ljubljani, 16. septembra.

Česko-nemška sprava še vedno boleha za svojega rojstva neozdravljivo hibo, katera se je zgrešila s tem, da se je sprava dogovarjala in sklepala jednostransko, ker se k konferencam na Dunaji neso pozvali mladočeški poslanci, za katerimi stoji ogromna večina naroda češkega, ki je na raznih shodih vedno odločneje začel povzdigovati svoj glas proti spravi. Agitacija proti Dunajskim dogovorom bila je vedno silnejša in volilci so svojim poslancem kar odločno izrekli kot napotek svoj „aut-aut“: Ali proti spravi, ali pa odložiti mandat.

Tej soglasni volji narodovi ne kaže ustavljati se, marveč jo treba jemati v poštev. Zato vidimo, kako se dan za dnevom krči število zagovornikov sprave, in kako hitro se je zasukala pisava staro-

LISTEK.

Jurij Šubić.

Njegovo življenje in umetniško delovanje.

II.

Po dovršeni okupaciji vrnil se je Jurij Šubić iz Bosne znova na Dunaj ter ondu delal v Griepengerlovi šoli. Mej drugim je tukaj naslikal po vladnem naročilu oltarno sliko sv. Roka za neko cerkev na Tirolskem, za katero je dobil razven obične nagrade pri akademiji razstavi še od akademije darilo.

L. 1879. je šel z grofom Mensdorfom na Češko, kjer je preživel nekoliko mesecev na gradovih češkega kavalirja, slikajoč pokrajinske prizore po bujni ondodni okolici. — Bivajočemu na gradu Boskoviškem (na Moravskem) ponudila mu je Dunajska akademija, na priporočilo Griepengerlovo, obširna slikarska dela v Atenah. Znani dr. Henrik Schliemann, ki si je z odkápanjem v Homerjevi „Ilijadi“ opevane Troje pridobil svetovno slavo in ogromno imetje, vzgradil si je namreč v slavni Atenah veličastno palačo, katero si je hotel okrasiti z raznovrstnimi slikami iz grške mitologije.

Podjetni naš umetnik je prevzel to častilno nalogo ter se začetkom decembra meseca l. 1879. napotil na Grško.

V klasičnih Atenah je preživel Jurij Šubić najlepšo dobo dotedanje mladosti svoje. V cvetu svojega življenja, čil in zdrav, od vseh spoštovan in ljubljén, seznanil se je z raznimi učenjaki in umetniki na gostoljubnem Schliemanovem domu, kjer se je shajal z njimi vsak četrtek pri soarejah, na katerih se je zbirala takrat najodličnejša družba atenska...

Ondu v Schliemanovi palači je izvršil nekoliko posnetkov po starinskih slikah iz Pompeja in mnogo svojih kompozicij. Na velikem balkonu palače je naslikal devet muz v prirodni velikosti, plavajočih po sinjem zraku. Na stranskih stenah je predstavil četiri elemente in četiri letne čase, na stropu velicega salona pa skupino amoret, pečajočih se z arheologijo, z izkopavanjem starin i. t. d. Potem je proizvel še lepo vrsto svojih umotvorov, n. pr. olimpskega točaja Ganimeda, plesajoče bahante in bahantije i. t. d. Naslikal je tudi dva portrêta: soprogo Schliemanovo in njegovega mlajšega brata.

S svojimi slikami si je slavni naš rojak pridobil v Grkih občno priznanje in občudovanje. Nagovar-

jali so ga, naj se naseli mej jimi ter mu ponujali profesuro na Atenski akademiji. Da! Izbrali so mu bili že tudi — nevesto, jako imovito in klasično-lepo Grkinjo, ki se je bila zagledala v brdkega slikarja slovenskega. Ali našemu Juriju — dasi se mu je omililo grško podnebje in ga je bil očaral klasični svet z bujnimi spomini na slavno minolost, — stóžilo se je po premili domovini in toli mlad, ni se pač hotel še ukloniti v „sladki zakonski jarem“, hoteč se naučiti še poprej zlate svobode, brez katere ne uspeva nobeden umetniški genij...

Ko je torej l. 1880. dovršil slikarska svoja dela pri Schliemanu, ostavil je zasloveli naš umetnik prestolico novogrškega kraljestva ter se preselil v — Pariz, kamor ga je bil povabil prijatelj z Dunajske akademije, češki slikar Vojteh Hynais. Tu se je pričela nova doba umetniškega njegovega delovanja.

Pariz, prekrasna stolica najinteligentnejšega, na vrhunci človeške omike stoječega naroda francoskega, bilo je že od nekaj izvoljeno utočišče najrazborejših duhov z vsega sveta in vseh narodov. Naravno je torej, da so se v tem svetovnem sredotočji kulture, zlasti od kar ga obseva solnce svobode, tolerance in humanitete, ugodno razvijale i lepe umetnosti, mej katerimi si je slikarstvo v

čeških glasil, katera so zlasti glede notranjega češkega uradnega glasila dospela že na dosti jasno in pravilno stališče. Tako mej drugim piše v tej zadevi „Politik“:

„Le v tem, da se nam dovoli notranji češki uradni jezik v polnem, neprikrajanem obsegu, vidimo uspešno jamstvo proti nemškemu državnemu jeziku, in ko bi se nam to jamstvo ne hotelo dati, bi v soglasji z veliko večino svojega naroda delali za to odgovorne ne le Nemce, ampak tudi vlado.

Ker se sprava ne naslanja na ostrino sable, ker se ni sklenila vsled sile, ampak po svobodnem dogovoru obeh narodov te kraljevine, in ker je ta sprava, kakor se splošno priznava, državna potreba prve vrste, bode ona stranka, ki v tej stvari vidi le sredstvo za podjarmljenje češke večine v tej deželi in jo hoče le pod tem pogojem vsprejeti, s tem svojim samovoljnim obnašanjem neovrgljivo dokazala, da jej je več za Nemcev politiško hegemonijo, nego za korist države.

Ker se celo od najzmernejše narodne strani sprava brez jamstva zmatra za tako, da bi potem Nemci imeli povod triumfirati nad Čehi, je stvar danes popolnoma jasna. Sprave brez omenjenega jamstva mi Čehi jednostavno vsprejeti ne moremo. S tem je čeških poslancev postopanje jasno določeno.“

Kakor je v teh vrsticah povedano, glasovali bodo staročeški poslanci proti spravi, ako se poprej ne dovoli češki uradni jezik in z njim prepreči nemščina kot državni jezik. Odločna ta izjava vzbudila je v Dunajskih listih glasen odmev in mnogo nevolje, slovanski časopisi jo bodo brez izjeme odobraval, ker je ta zahteva tako naravna, da bi o njej ne smelo biti niti debate. Zaradi tega, in ker so Čehi v naši državi toli važen činitelj, ki se prezirati ne more, bode se njihovi zahtevi tudi ugodilo. To pa bode važno tudi za nas, ker s tem storjen je „praejudiz“, da se tudi mi začnemo poganjati in da izposlušamo notranji slovenski jezik.

„Celjskega Sokola“ osnovalna slavnost dne 7 in 8. septembra.

(Dalje.)

Iz slovenskih krajev in od Slovencev v tujini došli so naslednji telegrami:

Bled: Na jezeru bliz Triglava kliče vsem zbranim Sokolcem gromoviti slava!

Franjo Mulačič.

Bled: Krasnoj slavi brače Slovenaca pridružuju se v duhu Hrvati na Bledu.

Stjepan Miletič, Šuller ml.

Dunaj: Vrlim Sokolom, neustrašenim borilcem Slovanstva! Slava!

Akademično društvo „Slovenija“.

Dunaj: Slava hrabrim sinom domovine!

Sever.

Gorica: Bistro pazi, da ne bo slovenska Štajerska zemlja tujcev!

Uredništvo „Slovanskega Sveta“.

Gornjigrad: Živela slovanska vzajemnost!
Trg Gornjigrad.

najnovejši dobi pridobilo slavo svetovnega prvenstva. Dočim je namreč nemška umetnost, opojena po zmagah ogromnih armad zedinjene Germanije, zagledala se v bizantinizirajoči militarizem, italijanska umetnost pa, izgrešivša sled preslavne prednice svoje v klasičnem veku „del cinque cento“, zagazila v odurni svoj verizem, postavila se je moderna francoska umetnost, zlasti slikarstvo, probudivši se iz somračnih halucinacij srednjeveškega mysticizma, na osvetljeno torišče naravnega realizma, kateremu je nalog: predstavljati zemeljsko istinitost v oblaženi, idejalizovani podobi. Kaj čudo, da je mladi, življenjaveseli naš slikar, prišedši izmeje vedrogledih Helencev, tam v sijajnem Parizu, v družini jovijalnih umetnikov, otrese se vseh onih konvencionalnih šablon v slikarstvu, katere so se ga bile prijele na Dunajski akademiji za Rahlovega ravnateljstvanja. V kratkem časi prisvojil si je način svobodnega, jasnega in povse legótnega slikanja realistne šole francoske.

In bil je ukaželjni naš slikar v tej dóbi jako maren in plodovit! Takoj po svojem prihodu v Pariz je izdeloval s Hynaisom dekorativne slike na platno za češko „Narodno divadlo“, izmeje katerih je znamenita posebno prekrasna „Pomlad“ v kraljevskem budoarji, katero je izvršil Jurij Šubič sam.

Idrija: K imenitnemu, za vse Slovenstvo velepomniljivemu prazniku kliče: Srčen Na zdar!
Mesto Idrija.

Idrija: Na shodu zbrani državnozborni volilci v Idriji kličejo novemu Celjskemu Sokolu: Živio!

Idrija: Volilci.

Vzleti krepkih perut v višave,
Brani pravice matere Slave!

Idrijska Čitalnica.

Kamnik: Najmlajši „Sokol“! Dvigni se, leti in vzbujaj narod naš!

Lira.

Kamnik: Živel najmlajši Sokol Celjski. Vsem pri Vaši slavnosti zbranim Sokolom kličemo srdačni Na Zdar in Živeli! Složimo se in z jzdi njenimi močmi borimo se proti vsemu, kar nam je nasprotnega. Ne udajmo se in ostanimo složni v borbi za obstanek milega nam naroda slovenskega. V boj za slobodo zlato!

V. Legat z rodbino iz
Celovca, Frančišek Zadnikar,
Tinica Zadnikarjeva, Jakob Hočevnar,
Ivan Valenčič.

Kamnik: Kvišku razpni krila svoja, bistrim okom meje naše čuvaj!

Dereani, Podboj, Novak,
Barlé, Sadnikar.

Kanal: Razprostri peruti vrli „Sokol“, ter pozorno pazi z bistrim sokolskim očesom ob begovih Savinje na zagrizene nam nasprotnike milega nam naroda! V duhu radujem se z Vami ter Vam kličem presrečni bratski: Na zdar!

Josip Hönig, ud
„Goriškega Sokola“.

Kranj:

Le dvigaj ponosno Ti danes se v zrak!

Pri izletu že prvem se trese sovrag!

Narodna čitalnica v Kranji.

Kranj: Naudušeno pozdravljamo Te, vrli „Sokol“! Živi, cveti i rasti v blagor domovini našej!

Bralno društvo.

Kranj: Odhajajoči v Tržič kličemo: Dve nemčurski trdnjavi padata isti dan pod krepko roko hrabrih in za sveto narodno stvar naudušeni borilcev. Živeli soborilci! Metod in Ciril Pirc, Drukar, Vilfan, Kušar.

Lesce: Da si svež in zdrav, dični „Sokol“, buditelj spavajočega narodnega čuta in krepki prvoboritelj slovenske zaveznosti!

Rodbini Petričičeva in Velkoverhova.

Lesce: Naj Ti bode naloga, kakor solnce z blagodejno, čudotvorno svetlobo razdeliti oblake, ki krijejo še tu in tam nebo na slovanskem Jugoshtajerskem.

Ante Truden iz Trsta.

Lesce:

Živi, rasi, procvitaj krasno,

„Sokol“ proti tujstvu narodni jez!

Tobe zatrl ne bode nikdo,

Kajti snovala Te sloge je vez.

Kmetje izpod Stola.

Ljubljana: Pogum in vstrajnost premaguje vse. Vrlo naprej do končne zmage. Na zdar!

Čitalnica Ljubljanska.

Ljubljana: Krepost telesa, čilost duha, domoljubje! Živio!

Miza pri Frlinci.

Ljubljana: Srce zvesto ohrani narodu; krepko brani orožjem ga svojim; ljubi slobodo zlato. Na zdar! Raduje se z vami v duhu.

Ferko Krsnik.

Ljubljana: Probujaj, naudušuj in neumorno deluj, da spraviš Slovence na dan.

Knifč, Milavc, Žyvski, Nigrin, Dermota.

Ljubljana: Narod s takimi močmi, kakor je danes zbran ob bistri Savinji, ne zamre nikdar. Vrlemu „Sokolu“ in drugim rodoljubom kličeva trikratni gromoviti Živio!

Olifčič, Vidmar.

Ljubljana: Krepko dvigaj zastavo, jednako bratom svojim, narodu vedno v ponos in slavo. Na zdar!

Ivan Ogorelec.

Ljubljana: Zadržan; mnogo zabave! Na zdar!

Vidmar.

Ljutomer: Bodi čvrst in krepk mladi „Sokol“! Živeli vsi udeleženci!

Ljutomerska Čitalnica.

Maribor: Bodite čvrsti in jaki, kakor bistri sokoli v sinjem zraku, razširjajte moč telesno in dušno po vsej milej domovini slovenski, bodite nam ščit jeklen proti vsem nevarnostim. Stotera Vam slava!

Slovenci Mariborski.

Maribor: Srčni pozdrav in nazdar kličeta

Ivan Majciger, Hinko Sever.

Metlika: Rodila majka junaka, živel „Sokol Celjski“! Živeli mu kumovi Slovenski i Hrvatski Sokoli. Slava odboru!

Čitalnica Metliška.

Novomesto: Pod praporjem „Celjskega Sokola“ naj se zopet vname zavest tudi v srcih nam že odtujenih. Na zdar!

Novomeški Sokolci.

Novomesto: Dvigaj ponosno od tal se domačih kvišku novi „Sokol“, bistrim očesom čuvaj, kar je našega.

Čitalnica Novomeška.

Novomesto: Varuj „Sokol Celjski“ bistrim okom naroda pravice ter deluj neustrašeno v naroda korist!

Dolenjsko pevsko društvo.

Novomesto:

Pogumno naprej, oj mladi Sokole!

Savinje studene naj krepki Te val!

Naj bistro oko sovražnike ohole

Iztrebi iz Štajarja domačih tal.

Bralno društvo Kostanjevsko.

Novomesto: Vsem zbranim bratom Sokolom in čistilcem najmlajšega društva, kličemo gromoviti trikratni: Živeli! Živela Slovenija!

Bahar, Okorn, So ne, Simonič

Novomesto: Tebi novemu branitelju slovenske narodnosti v zeleni Štajerski in vsem zbranim Sokolom kličem sokolski Na zdar! Pozdrav Ljubljanskim Slavcem.

Ignacij Valentinčič.

(Konec prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 17. septembra.

Celje in Opava.

Dogodki v Celji in Opavi Nemcem ne delajo časti. Celó njih listi se jih ne upajo zagovarjati.

po tem, da je odbor dotične razstave od 10.000 pripisanih slik vsprejel jih samo kakih 3000.

Spomladi l. 1883., ko je prišel iz Pariza k „orož. vajam“ domov, naslikal je sv. J. urija za veliki oltar župne cerkve št. Jurij pri Kranji. Ta slika je poleg dovršene slikarske tehnike znamenita zaradi nenavadne poziture svetnikovega konja, ki je povsem različna od one, v kateri se ta žival obično predstavlja na enakih podobah.

Po dovršenji imenovane slike poslovil se je Jurij Šubič od predragih svojcev ter se vrnil z nova v Pariz. Koliko in kaj je naslikal ondu v isti dobi, ni nam znano; kajti večina slikarskega dela njegovega raztresla se je, žal! širom svetá pod imenom tujih umetnikov, katerim je s čudodelnim svojim kistom povelečeval slavo...

Nov, velevažen ter odločujoč odstavek samostojnega delovanja Šubičevega pa se je pričel z dekorativnimi slikami, katere je l. 1884. deželni odbor kranjski naročil pri njem za novo vzgrajeni Ljubljanski muzej. Tu je za plafond muzejskega stolbišča naslikal četiri alegorične podobe, in sicer: prirodoisje, umetnost, zgodovino in starinstvo. V teh četirih alegorijah je slikar simbolizoval vse v muzeji zastopane stroke. Prirodoisje je utelesil v vitki, bujnoživotni deklici, leteči brzih korakov iz

— Dovršivši te slike, pomagal je slavnemu slikarju češkemu, Vaclavu Brožiku, pri izdelovanji kolosalne njegove slike „Jan Hus“. — V isti dobi se je bil seznanil v Parizu tudi z ogrskim slikarjem Mihajlom Munkaczy-jem, kateri mu je poveril več svojih naročil. Pri veliki njegovi sliki „Kristus pred Pilatom“ je sodeloval ves čas njenega postanka. Tudi je napravil več kopij po slikah tega naglo zaslovela Ogra. — Vrh tega je naslikal mnogo po drugih privatnih naročilih. Charles Sedelmayer, jeden izmeje prvih umetniških kupcev in veledušni podpiratelj v Parizu živečih slikarjev avstrijskih, kateri prireja perijodne razstave njihovih proizvodov, naročal je pri Juriju Šubiču razna dela, mej katerimi sta bili dve kopiji po Murillu za španjsko kraljico. — Leta 1883. je dovršil samostojno sliko „Skupni zajutrak“, kateri predstavlja mlado gospodično, pitajočo papigo s sladkorjem. To sliko je kupil Dunajčan Weiss. Istega leta je razstavil naš rojak v Pariškem „Salonu“ svojo žanrsko sliko „Avant la chasse“ (pred lovom). Slika predčuje kmeta iz Normandije, kateri, pripravljajoč se na lov, preiskuje svojo puško, in sicer stojč v sobi pred odprtimi vrati, skoz katera sije solnce v sobo. To sliko je umetnik izdelal na počitnicah v graščini madame Deriver. Vrednost slike moremo presoditi

Sprva so skušali krivdo zvrniti na Slovane, ko pa ni šlo, pa nekatera liberalna glasila molče, druga pa obirajo vlado, da je dovolila slovanske slavnosti v nemških mestih. Chlumeckega glasilo izraža nado, da vlada v bodoče ne bode več dovoljevala tacihi slavnosti. Zaradi nemških surovežev naj bi torej se kratile ustavne pravice Slovanom.

Italijanska šola v Travu v Dalmaciji.

Zaradi italijanske šole v Travu v Dalmaciji je že dolgo razpor mej dalmatinskim deželnim zborom in vlado. Deželni zbor že več let ni hotel do voliti denarja za to šolo, vlada je pa vselej proglašila deželnozborski sklep za nezakonit in denar za šolo se je dobil. Sedaj je pa menda tudi vlada prišla do prepričanja, da je ta šola nepotrebna in je baje že sklenila, odpraviti jo.

Vnanje države.

Bolgarsko vprašanje.

Bivši ruski diplomat Tatišev že dolgo po raznih listih zagovarja bolgarskega ministerskega predsednika Stambulova. V zadnji številki „Ruskega Vjestnika“ priobčil je članek, v katerem pravi, da je naravnost nerazumljivo, da nekateri še vedno mislijo, da drugače ni mogoče sporazumjenje z Rusije, nego da se odstrani Stambulov. Tatišev misli, da se utegne v Bolgariji mišljenje prevrniti Rusiji v korist.

V Belemgradu je pa izšla brošura z naslovom „Bolgarska kriza“. Ta brošura je pisana v bolgarščini in jo je pisal Paničev sozatoženec Rizov. Pisatelj omenja, da so sedanje razmere največ zakrivil ruskim zastopniki v Sofiji z napačnim postopanjem. Ruski upliv se v Bolgariji da obnoviti samo tedaj če se bode pod njim mogla razvijati svoboda in samostojnost bolgarskega naroda. Rizov trdi, da so simpatije za Rusijo še vedno razširjene mej bolgarskim narodom; Bolgarija se pa iz sedanje stagnacije ne da rešiti drugače, nego da se odstrani princ Ferdinand in Stambulov. On ne veruje, da bi Rusija Bolgarijo potrebovala le za sredstvo, da postane sama zapovedovalka na Črnem morju. To brošuro, ki ima bolj agitacijski značaj, bodo seveda Stambulova nasprotniki skušali razširiti po Bolgariji.

Občna volilna pravica.

Kongres zastopnikov vseh delavskih društev, ki se bode posvetoval, kako bi se dala doseči občna volilna pravica, sešel se je v nedeljo v Bruselji. Zastopanih je 400 društev s 500 odposlanci. Prvi dan se je kongres jednoglasno izrekel za občno volilno pravico.

Ustaja v Tesinu.

Zvezni svet je imenoval profesorja Schneiderja v Curihu za izrednega sodca v kantonu tesinskem. Gospod profesor je že prisegel. Ker je zvezni svet sklenil, da se začne kazensko postopanje proti osebam, ki so se pregrešile proti švicarskemu kazenskemu zakonu, pojdeta zvezni pravdnik in preiskovalni sodci v Tesin. Začasno bode vso upravo vodil komisar zveznega sveta Velika težava je, kako dobiti jezika večših pomožnih uradnikov. Tesincev komisar ne more potrebovati, ker bi bili pristranski. Vojaki so baje že napravili red. Ko bi nastali novi neredi, pošlje zvezni svet v Tesin še polk konjice. Oseba, ki je ustrelila Rosija, je ubežala v Italijo in jo najbrž italijanska oblastva ne bodo izročila, ker tukaj gre za politično zločinstvo.

Irski agitator Miha Davitt

snuje nov list. Njegov list bode zagovarjal avtonomijo Irske in pa pravice delavcev. Potegoval se bode za osemurni delavnik, za pravičnejšo razde-

sinjega ozadja proti gledalcu. Z levo roko objemlje veliko knjigo z napisom „Natura“, ob kateri se jej vije palmova veja, v desnici pa drži šopek svežih cvetlic, katere si je uplela tudi v lovorjev venec na glavi. Umetnost je predstavil v uzorni ženski z razprostrtimi perutmi in kvišku obrnjenim obličjem. Nad glavo se jej blesti zvezda modrosti. V levi roki ima liro, atribut poezije, v visoko povzdignjeni desnici pa lovorjev venec. Zgodovino nam predločuje mlado žensko bitje z belimi, daleč vsakebi razprostrtimi perutnicami, katera je vznášajo od gledalca proč v daljne neznane kraje, od koder motri, obrnjena z obličjem nazaj, dogodke preteklosti ter je zapisuje v veliko svojo knjigo. Starinstvo naposled se nam pojavlja zopet v naravni, brezperutni deklici. Stojčica v stegnjeni postavi po konci, z navzdol obrnjenim obličjem, drži v desnici grško amforo, v povzdignjeni levici pa egiptovski idol. Ob njej sedeč génij prebira ožoltele pergameinte...

Te četiri Šubičeve slike so pravi biser domače umetnosti, katere smelo pokažemo tujcu, rekše ponosno: To je naše! To nam je potrdil tudi mero daven mož strokovnjak! Na svojem potovanju skozi Ljubljano ogledal si je to četvorico muzejskih slik sloveči Dunajski slikar, profesor Fran pl. Pausinger ter izrekel o njihovem stvaritelju ves zavzet: „Dieser Mann hat eine grosse Zukunft!“

litev proizvodov dela, da se skrajša doba parlamentu na tri leta in se uvedó dijete, da bodo tudi revnejši ljudje mogli biti poslanci. Njive, travniki, rudniki, gozdi, železnice in ribištvo vse to mora biti narodovo. Glavna točka njegovega programa je pa, da delavca more zastopati le delavec v postavodajnih zastopih. Program novemu listu se bode torej precej ujemal s programi drugih socialno-demokratskih listov.

Srednjeameriške zadeve.

Izvolitev generala Ezete predsednikom sansalvadorskim je vzbudila nevoljo v drugih srednjeameriških državah. Mej Sansalvadorom in Nicoraguo utegne baje priti celo do vojne. Z izvolitvijo generalovo se je pa vsekako za nekaj časa zavlekla osnova srednjeameriške zveze. Ezeta je nasprotnik takej svezi in hoče, da Sansalvador ostane popolnoma samostojen.

Dopisi.

Iz Novega mesta 13. septembra. [Izv. dop.]

Pri gradnji nove ceste okolu kapiteljskega hriba, zadeli so tikoma za Novomeškim pokopališčem na njivi gospoda Fl. Škaberneta na rimske grobove. G. A. Guštinu gre zasluga, da imenitne najdbe neso delavci, oziroma podjetniki vadalnično uničili, marveč natanko zasledovali, ter preiskavati začeli. Ko se je gospod A. Guštin prepričal, da je grobov veliko, da je prostor, na katerem se nahajajo, staro rimsko pokopališče, s katerega se utegne marsikaj prezanimivega izkopati, brzojavil je v Ljubljano in g. Schulz prišel je semkaj, da po odstranitvi jako neuljudnega, ali bolje, kar naravnost surovega nasprotovanja podjetnika odkopuje ter preiskuje zdaj grobišče. Našel je že precej zanimivih predmetov posebno dosti pepelnih vrčev (šaric), mej njimi jedno stekleno, ozaljšano s stekleno slikarjijo. Takega vrča dozda baje še nikjer neso našli, zato bode torej kaj dobro došel veliki zbirki raznih pepelnih vrčev, v deželnem muzeji v Rudolfinumu.

Po presodbi gospoda Schulza mora tukajšnje rimsko grobišče biti jako obširno. Preiskal bode torej ne le prostor, kjer pojde nova cesta, marveč tudi sosedne njive. To storil bode pa pač še le bodočo spomlad.

Od Kolpe 12. septembra. [Izv. dop.]

Dne 11. septembra sestali so se učitelji in učiteljice črnomeljskega okraja k uradnemu zborovanju. Ob 9. uri pričela se je konferenca, h kateri je prišel tudi vodja glavarstva g. dr. Franc Hinterlechner, dva duhovna gg. kateheta; navzoče pa je bilo vse učiteljstvo razen jednega nadučitelja, ki je bolan.

Predsednik g. Jeršinovic otvoril zborovanje, potem pa, kakor je običajno poročal, omenjajoč vse važnejše dogodke.

Poročilo gosp. nadzornika bilo je jako natančno in obširno, taka poročila imajo tudi v istini pedagogično vrednost, kajti tu izve učitelj v obče, kaj je dobro dovršil in kje bi se dalo še boljše učiniti. Z vspehi se sme učiteljstvo v obče ponašati. Šol v črnomeljskem okraju je 21; 19 javnih, 1 ekurandna, 1 privatna; učiteljskih služeb 33, in sicer 8 nadučiteljskih, 25 učiteljskih, izmed zadnjih so bile tri nenamščene. Za šolo ugodnih otrok je 5305, obiskajočih 4780, torej jih 625 radi oddaljenosti, slabotnosti ne obiskuje.

O določitvi in razdelitvi učne tvarine iz realij so vsi poročevalci prav nadrobno poročali, radi obširnega gradiva bode stalni odbor pretresal te referate, izdelal načrt ter ga doposlal učiteljstvu — da ga prouči in bodoča konferenca bode še le konečno ukrepila v tem važnem predmetu.

Poročilo ob okrajni knjižnici odobri se in izvolijo se per acclamationem v odbor gg.: Setina, Perko in Stefančič; v stalni odbor: Setina, Bartelj, Šest in Barle; kot zastopnik v c. kr. okrajni šolski svet izvoljen je mesto v Lespovce odšlega nadučitelja g. J. Rupnika g. Šest.

Konferenca ukrepi tudi jednoglasno poslati prošnjo na visoki deželni zbor kranjski, da bi se zakon o zboljšanju učiteljskih plač, predružen predložil na Najvišje mesto v potrjenje, da bi z letom 1891 bila vendar ta stvar že uravnana.

Vse obravnave vršile so se v redu, strokovno in s trikratnim „živio!“ na presvetlega vladarja sklene gosp. nadzornik zborovanje.

Pri skupnem obedu, pri katerem je v imenu mesta Črnomelj pozdravil učiteljstvo vrli župan g. Fran Šustersi, pelo se je in tudi napitnic ni manjkalo, mej katerimi je bila z največjim nautušenjem vsprejeta napitnica na presvetlega cesarja.

Bilo je še drugih napitnic, krepkih in jedratih govorov, kakor je sploh slovenska navada.

Da končam, moram reči: 11. dan septembra imeli smo učitelji lep dan; mnogo smo izvedeli, kar nam bode v hasen pri pouku, poživili in ojačili pa smo se zopet duševno za bodoča dela; prijateljske vezi so se ojačile in veseli ter povse zadovoljni razšli smo se na svoja mesta. Na svidenje!

S Pivke 15. septembra. [Izv. dopis.] Pred kratkim sem Vam poročal, da je v Kleniku strela vdarila v neko hišo, tri osebe omamila in hišo užgala. Žal, bila je to le predigra. V petek 12. septembra ob 1 $\frac{1}{2}$ uri zjutraj, ko je vse mirno spalo, nastal je, Bog vedi kako, zopet ogenj v tej vasi.

Hipoma so bila v ognji 4 gospodarska poslopja in dve hiši. Netila dovolj! saj so imeli ubogi ljudje po večjem že vse poljske pridelke pod streho. Samo slame in sena zgorelo je nad 2000 stotov. Kje so vozovi in drugo orodje? Vse je pogoltnil zdivjani element! Da, — še pridnim bučelicam ni prizanesel.

Vsa, nad 50 hiš broječa vas bila bi zgubljena, ž njo pa še vas Trnje, da ni prišla hitro pomoč od drugod. V tej sili prihiteli so prvi na pomoč delavci narodne tvrdke „Medica-Križaj“, na čelu jim poslednja dva gospoda iz Št. Petra. Pripeljali so s seboj dve brizgalni in mnogo gasilnega orodja. Pogumno so pričeli nevarno delo. Na to prihiteli so ljudje iz sosednih vasi. Posebno odlikovale so se Trnjska dekleta z neumornim donašanjem vode. Kmalu na to zaslišimo tolažilni glas prostovoljnih gasilcev vrljih Zagorjanov in Postojinčanov. Vse je delalo, in posrečilo se je, ogenj omejiti na prej omenjena poslopja.

Častno imam omeniti Št. Peterskega kovača Junca, ki je z vratolomno drznostjo pomagal po zidovji in gorečih strehah.

Pri vsej nesreči je še ta, da nekateri pogorelci neso kar nič zavarovani. Pri lanskim slabi letini in splošni bēdi zamudili so nekateri celo zavarovalnino plačati. To je hudo, čez vse hudo!

Da bi nesrečnim pogorelcem Bog naklonil mnogo mnogo ušmiljenih rok, potem bi lahko zaklicali Schillerjeve besede:

„Vse ogenj mu je vzel,

In vendar je vesel:

On šteje glave svojih dragih —

In glej! ne manjka nihče vsih“.

J.

„Glasbeni Matici“ o pričetku šolskega leta.

S srčnim veseljem in istinitim zadoščenjem zasleduje vsak rodoljub mirni razvoj in vender dični procvit narodnih učilišč, katera so nam najboljši porok za obstoj rodu našega in njegovih svetih idej. Upliv učilišč na bodočnost posameznikovo in po nji na skupnost je nepregleden — tega si je vsakdo svest, kakor tudi istine, da pri vzgoji nima pesen najmanjšega deleža. Da, baš nasprotno nam kaže vsakdanje življenje, da ima posebno glasba velik upliv na individualnost posameznikovo, in da budi ona v tujini bivajočega rodoljuba najbolj k ljubezni do rodu svojega, ker mu vzbuja najživejše spomine o domu njegovem. Radi tega tudi glasbeni zavodi nimajo najmanjše naloge pri razvoju narodovem in treba je, da spoznavajo imenitno svojo ulogo v narodovem življenji in jo po moči izvajajo. Tem zahtevam ugoditi ni lahko in vender mi sigurno vsakdo rad prizna, da smo Slovenci v ugodnem položaji gledé glasbene šole: „Glasbena Matica“ je v kratkem obstanku svojem pokazala, da jej je v istini naloga sveta privedi slovenski svet do prave glasbene naobrazbe in do popolnega spoznanja pesni slovanske. Če primorjamo razmere ob zasnovi društva in šole z razmerami današnjimi moramo priznati, da je deloval prvi in jedini naš glasbeni zavod vstrajno v prid in ponos rodu našega. Posebno v zadnjih letih, odkar so društva gmotne razmere ugodnejše, — opazamo neutrudno delovanje v razvoji šole, in pravcato tekmovanje z inimi glasbenimi zavodi in to osobito gledé glasbene šole, koje hoče društvo dovesti do one višine, na kateri so najboljše glasbene šole inostranske. Če se ni toliko čulo o nji, je bilo temu pač uzrok, da v nas ni toliko reklame, kot v inozemstvu, — in ker tiho delovanje zavodom najbolj koristi, kar je uvidno že iz blagonaklonjenja dariteljev, bodi si države, bodi si družih. Vlada naklonila je letos poleg navadne letne nagrade še 300 goldinarjev za nakup glasbenih instrumentov. To je pač dokaza dovolj, da i vlada priznava razvoj glasbene šole in uvaža nje razvitek. Nadalje priča o odličnem delovanji šole tudi veliko število učencev, ki so že

dovršili glasbeno šolo, in njej jedini zahvaljujejo svojo glasbeno naobrazbo. Da pa dospe glasbena šola do uzonega stališča, sklenil je odbor „Glasbene Matice“ pridobiti za posamezne oddelke glasbene šole strokovnjake — konservatoriste. Posrečilo se je odboru poleg sedanjih učiteljev go spoda profesorja in vodje šole Gerbič-a, kojega učenci v samospetu dičijo konservatorije na Dunaji in v Pragi — in gospoda Moserja našim učenecem priljubljenega učitelja in občinstvu znanega umetnika na goslih, — pridobiti i strokovnjaka za glasovir, — doktoranda gosp. Hofmajstra, ki se priporoča po izrednih spričalib in po osebnem izvestji strokovnjakov glasbe v Pragi. Društvo stopa, kakor se vidi dosledno in vstrajno po premišljenem osnovnem načrtu, in že sedanjí uspehi kažejo, da je to prava pot. Dolžnost je vsacega posameznega rodoljuba, da se kar na moč vnema za ta narodni zavod in pošilja deco svojo v šolo, v kateri veje pravi narodni duh, in katero prošinja zavest, da vodi gojence po jedino pravih potih do glasbene naobraznosti.

Domače stvari.

— (Konfiskacija.) Včerajšnja številka našega lista zaplenilo je državno pravdnistvo zaradi treh sestavkov. 1. Zaradi dopisa iz Zagreba, v katerem je bil govor o Celjskih dogodkih. 2. Zaradi prve domače stvari, doslovno posnete iz „Obzora“ z naslovom „Na uvažanje našim trgovcem“. 3. Zaradi poziva gospodom učiteljem v političnem okraji mariborskem, ki ga nam je s Ptujia poslal odbor političnega društva „Pozor“. Današnja številka ima dve strani priloge.

— (Uredništvo lista „Il Diritto Croato“) brzojavlja nam, da je konfiskacija za dela tri članke, da zatorej druga izdaja ni mogoča.

— (Shod slovenskih poslancev) bode v Ljubljani dne 2. oktobra. Deželni odbornik, cesarski svetnik g. Murnik razpošilja dotična vabila. Z veseljem pozdravljamo to vest, ter se nadejamo, da bode že toli zaželjeni in tolikrat odloženi shod slovenskih poslancev rodil tudi obilega sadu na polji naše narodne politike. Bela Ljubljana pa bode ponosna, da bode mogla pozdraviti v svojih zidovih toliko odličnih zastopnikov Slovenije.

— (Iz Lvova) brzojavlja se Dunajskim listom: Z reskriptom obvestil je vojni minister deželni šolski svet, da vojno ministerstvo pri vsprejemanji v vojaška učilišča opaza, da kažejo učenci onih galiških ljudskih šol, kjer nemščina ni učni jezik, skrajno nevednost glede avstrijske državne zgodovine in zgodovine hiše Habsburške. Vsled tega je deželni šolski svet voditeljem in učiteljem na ljudskih šolah dal ukor, spominjajoč jih na njih dolžnosti, ker bi se sicer proti njim z vso strogostjo ravnalo. Kaj popolnoma enakega čuli smo iz političnega okraja mariborskega, priobčili tudi včeraj poziv političnega društva „Pozor“ v tej zadevi, a bili smo zaplenjeni. Zato o tem danes nečemo obširneje pisati, komentar napravi si blagovoljni čitatelj sam.

— (Sokolsko društvo „Přemysl“ v Opavi) uložilo je pri deželni vladi šlezjski pritožbo, v kateri prosi, da se društvu da zadoščenje za insulte in sramotenja, s katerimi se je obsipalo, društvo, gostje slavnostni in česka narodnost sploh od strani nemških pouličnikov. Uloga, katera sta podpisala starosta Viteček in orodjar Filipek, navaja nadrobno vse dogodke in surove napade, ki so se vršili pri belem dnevu na slavnostni spreved, ter navaja kot prve krivce mestnega tajnika Stocka, mestno policijo, ki ni storila svoje dolžnosti in konečno župana Hauerja. Župan in policija ravnali so zoper naredbe dež. vlade, za to zahteva društvo strogo preiskavo, da se dožene, kdo je prouzročil surove izgrede. Dalje zahteva, naj se kaznujejo prouzročitelji neredov ter s tem da zadoščenje, skrbi pa naj se tudi za varnost oseb in imetka prebivalcev Opavskih. Češli prebivalci Opave ne bodo se čutili varne, dokler se ne izroči skrb za javno varnost in za red državni policiji. Pritožba navaja 18 pojedinih slučajev, ter imenuje imena napadalcev in izgrednikov, mej katerimi nahajamo več mestnih odbornikov, nekatere mestne policaje (ki so deloma poskrili svoje številke), urednika lista „Freie Schl. Presse“, nekatere uradnike in rokodelece. V vseh teh navedenih konkretnih slu-

čajih bil je zakon teško rušen ter se zahteva kaznovanje krivcev. Razburjenost, ki je nastala, je velika in se ne bode plegla, dokler se ne bode dalo zadoščenje pravici in užaljeni narodni časti čeških državljanov. Naprosi se deželna vlada, da blagovoli vzeti na znanje omenjena fakta ter jih naznaniti tudi državnemu pravdnistvu, da postopa uradno proti izgrednikom.

— (Serenada.) Pri predvčerajšnji podoknici pel je čitalniški zbor: „Veltava“, „Struna m“ in „Slavski spev“. Društvo „Slavec“ pa je pelo „Glas domovinski“, „Zvezdi“ (solo g. Meden) in „Lahko noč“. Oba zbora sta pela prav izborno in je petje privabilo mnogobrojno občinstvo.

— (Pevski večeri.) Po serenadi, ki so jo napravili čitalniški pevci predvčeraj zvečer, zbrali so se v čitalnici, kjer se je po kratki debati sklenilo, da napravi pevski zbor v teku zimske dobe vsak mesec po jeden pevski večer. Ta sklep utegne dobrodejno uplivati na živahnejši razvitek društvenega življenja.

— (Poročilo) se je včeraj g. Matija Kump, c. in kr. stotnik v domačem 17. pešpolku z gospodično Marijano Souvanovo, hčerjo tukajšnjega veletržca in znanega rodoljuba g. Fr. Ks. Souvana.

— (Na vseučilišču v Gradcu) otvori se za zimski tečaj 1890/91 stavbinska šola, katere do- slej ni bilo. S tem je tehnika postala popolna.

— (Slovenska šola družbe sv. Cirila in Metoda) pri sv. Jakobu v Trstu odprla se je danes jutraj s slovesno sv. mašo.

— (Deželni šolski svet štajerski) imenoval je g. Simona Viherja nadučiteljem v Vozenici, Antona Ogorelca učiteljem v Vurbergu, Karolino Potočnik učiteljico v Brežicah.

— (Gospa Lucija Podgornik,) soproga uredniku „Slovanskega Sveta“ in poznata virtuozinja na glasoviru, preselila se je iz Gorice v Trst. Od danes naprej sprejemala bode oglašanja za po- duk na glasoviru.

— („Zveza slovenskih posojilnic.“) Vabilo k rednemu občnemu zboru, kateri se bode vršil v sredo dne 8. oktobra t. l. ob 11. uri pred- poludne v dvorani „Celjske čitalnice“. Dnevni red: I. Poročilo predsednika o delovanji in stanji „Zveze“. II. Poročilo o letnem računu „Zveze“. III. Pogovor o društvenem časniku „Zadruga“. IV. Predruženje pravil „Zveze“. V. Pogovor o davkarskih razmerah posojilničnih. VI. Pogovor o obliki letnih računov posameznih posojilnic. VII. Razni predlogi. — (K občnemu zboru pošlje vsaka „Posojilnica“ jednega ali več pooblaščenecv; udeležiti občnih zborov se pa smejo tudi drugi zadržniki slovenskih „Posojilnic“, toda le pri posvetovanji, ne pa glasovanji.)

— (Nova šolska knjiga) došla nam je danes. Naslov jej je: „Slovenisches Elementarbuch für Mittelschulen und Lehrerbildungsanstalten. Von Josef Lendovšek, k. k. Professor am Statgymnasium in Villach. Preis 80 kr. Wien. Im Kaiserlich-königlichen Schulbücher-Verlag 1890. 228 st. Gospod pisatelj spisal je to knjigo z ozirom na naredbo naučnega ministerstva za uk in bogočastje z dne 9. maja 1886, izdano povodom reorganizacije poučevanja slovenščine na državnih gimnazijah v Celovci in Beljaku. Knjiga razdeljena je tako, da je v prvem delu 60 beril, v drugem razlaganje prvih trideset vaj, v tretjem kratka slovnica, v četrtem nemško-slovenski slovarček. Ta razdelitev ima posebno praktično vrednost in knjiga bode izredno dobro služila pri poučevanji slovenščine na takozvanih pripravljalnih tečajih. Sploh pa bode dobro došla vsacemu, kdor se hoče učiti slovenščine. Zaradi tega gre marljivemu gospodu pisatelju vse pri- znanje.

— (Predvčerajšnji „češpljevisemenj“) bil je prav dobro obiskan, prišli so na semenj kmetje in kupčevalci iz vseh krajev. Trgovina bila je jako živa. Na živinsko sejmišče prignalo se je 1156 glav (702 konj in volov, 400 krav, 54 telet.) Jako dobra bila je kupčija s kravami, voli in žrebeti, slabeja pa s konji. Na sejmišče postavljena lepa žrebeta bila so dokaz, kako lepo v nas napreduje konjereja. S subimi kožami bilo je mnogo prometa, ker je došlo veliko kupcev s Štajerskega in Koroškega.

— (V Pulji) spustili bodo dne 25. t. m. novo oklopnico „Cesarica Elizabeta“ slovesno v morje. Ta ladija je popolnoma jednaka oklopnici „Cesar Fran Josip I.“, ki se je lani v maji spu- stila v morje. Dolga je 103.7 m, široka 14.8 m,

deplacement na konstrukcijski ponicajoči črti 4060 ton. Glavno orožje te oklopnice bode dva kanona po 27 ton, katerih jeklene granate bode tehtale po 215 kilogramov. Razven teh je na tej ladiji še šest Krupovih manjših kanonov in 11 gostostrelk. Oklop- nica „Cesarica Elizabeta“, ki bode električno raz- svetljena je tudi sicer v vsakem oziru izborno pre- skrbljena, na njej je vsega vkupe 38 samostalnih parnih strojev in 79 parnih cilindrov in raznih dru- zih pripomočkov za vse potrebe. Lepi tej oklopnici, katera se bode v vojni uporabljala zlasti proti tor- pedovkam, kumovala bode najvojvodinja Marija Va- lerija.

— (V Ameriko) odšla je z Notranjskega iz okraja postojnskega v zadnjih treh tednih zopet do 300 oseb. Mej njimi bilo je 140 taci, ki še neso zadostili svoji vojaški dolžnosti in so brez potnih listov preko Vidma ubežali v Ameriko. V Korminu so jih baje osmero prijeli.

— (Mehanična umetna razstava) M. Gierkeja v Lattermanovem drevoredu vredna je, da se pogleda. Posebno zanimive so razne skupine tičev, ki popevajo po naravi. Viditi pa so še razne druge prav lepe stvari. Odprto je vsaki dan od 9. ure jutraj pa do 9. ure zvečer. Več v inseratu.

— (Tržaško podporno in bralno dru- štvo) vabi k izrednemu občnemu zboru kateri bode dne 28. septembra t. l. ob 4. uri popoldne v društvenih prostorih (v. Caserma št. 13.) Dnevni red: 1. Nagovor predsednika. 2. Prečitanje in po- trjenje popravkov in dostavkov k nekaterim točkam društvenih pravil, katere je c. kr. ministerstvo z odlokom dne 3. septembra t. l. št. 6579 potrdilo. 3. Posamični predlogi. — (Naznanja se Vam ob jednom, da bode dne 5. oktobra t. l. v prostorih „Hotel Europa“ veselica v proslavo desetletnega društvenega obstanka.)

— (K statistiki šolstva.) Na pod- lagi ljudskega številenja leta 1880. živi na Štajer- skem, Kranjskem, Primorskem in Koroškem poleg 794.881 + 29.392 + 12.479 + 241.585 vkupe torej 1,078.297 Nemcev; Slovencev: 388.419 + 447.366 + 169.124 + 102.252, vkupe torej 1,107.161, namreč 28.864 Slovencev več, nego Nemcev. Za Nemce obstoji v Gradcu na Štajerskem popolno nemško vseučilišče; Slovenci nima nobenega. Istotako imajo Nemci višjo tehniško šolo, a Slovenci nič. Gimnazij imajo Nemci v rečenih de- želah 14, Slovenci nobenega, samo v Ljubljani sta dve utrakvistiški gimnaziji, t. j. nemškoslovenski. Realk imajo v rečenih štirih deželah Nemci 8, a Slovenci ne jedne. Kakšne važnosti so za narodno vzgojo učiteljišča, ni nam treba pojasnjevati. Teh imajo Nemci v rečenih deželah 3, v tem ko se Slovenci morajo zadovoljiti z 2 utrakvistiškima nemško-slovenskima in z 1 nemško-slovensko-laško- hrvatskim učiteljiščem. Taka je izpeljava § 19. drž. osn. zakonov v deželah, obljudenih po Slovencih. Kakšno čudo pač, da ni mogel slovenski narod na- predovati pri jednacijah okolščinah v znanji in omiki kakor Nemci, katerim nikdo ne dela ovir, da „uži- vajo blagoslov materinega jezika.“ Žalibog, da danes nemški liberalci zmatrajo ta užitek kot svoj privilegij tako, da koj razbobnajo kot krivico in teptanje Nemcev, ako se jednak blagoslov podeli tudi Slovincem. Slovenci so v tem oziru jednaki Čehom. Kako se tlačijo Nemci, kojim nikdo ne krivi lasu, dokaz je Bukovina. Izmej ondašnjih 568.458 duš živi tamkaj uradno naštetih 108.820 Nemcev, torej deseti del Slovanov v spominanih deželah. Za to peščico Nemcev vzdržuje se 1 dr- žavno vseučilišče (s 3 stolicami: teološko, pravno in modroslovno), poleg tega so tri gimnazije, 2 realki, 1 učiteljska pripravnica za učitelje in 1 za učiteljice; 239.690 Rusinov nima nobedne na- rodne šole. Jednako se godi Rumunom.

„Edinost“.

— (Desetletnica obstanka svojega) proslavljalo bode „Podporno in bralno dru- štvo“ v Trstu z veselico, katero bode priredilo dne 5. oktobra t. l. v prostorih „Hotel Europa“. Sodeloval bode tamburaški zbor tržaški, dramatični odsek in pevski zbor.

— (Frankovanje tovarnopoštinih po- šiljatev in denarnih pisem s poštними znamkami.) Ker se je uvelo frankovanje tovarno- poštinih pošiljatev in denarnih pisem s poštными znamkami, je potrebno, da priobčimo nekatere na- vode, kako naj občinstvo frankuje take pošiljatve. Za tovarne pošiljatve je pristojbine v prvem pojasu do 500 gramov 12 kr., do 5 kilogramov 15 kr.,

čez 5 kilogramov za vsak kilogram 3 kr. več. Če je povedana vrednost, plača se poleg navedene pristojbine še do 50 gld. vrednost 3 kr., do 300 gld. 6, do 600 gld. 12 kr., potem pa od vsacih 150 gld. po 3 kr. Za večje daljave znaša znižana pristojbina v kraje našega cesarstva do 500 gramov 24 kr., do 5 kilogramov 30 kr., v Nemčijo pa do 5 kilogramov 30 kr. Od denarnih pisem plača se v prvem pojasu do 50 gld. 15 kr., do 300 gld. 18 kr., do 400 gld. 21, do 600 gld. 24, potem pa za vsacih 150 gld. po 3 kr. več. Pristojbine za denarna pisma na večje daljave je pa do 50 gld. 27 kr., do 300 gld. 30 kr., do 450 gld. 33 kr., do 600 gld. 36, potem pa od vsacih 150 gld. 3 kr. več. V Nemčijo najmenj 30 kr. Za frankovanje rabiti imajo se kolikor je moč marke visoke vrednosti, da ni treba rabiti več mark. Če se mora rabiti več mark, pusti naj se mej njimi prostora za pol marke na široko. V prvi pojas spada vsa Kranjska izimši Jesenice ob Savi, Staritrg in Vinica. Na Koroškem spadajo v prvi pojas: Annenheim, Arije, Bernica, Bistrica pri Pulstu, Bistrica v Rožni dolini, Blatograd, Celovec, Dobrla ves, Ettendorf, Galicija, Glanegg, Gorenje Jezero, Gorenja Trata, Gospa sveta, Grabštajn, Grebenj, Gumern, Guštanj, Himmelberg, Korišče, Klobasnica, Koberca, Kotle, Kriva Vrba, Labod, Malestiče, Mižice, Na Sali, Osoje, Plajberk, Pliberk, Podkloster, Podravlje, Poče, Prevali, Pustica, Rajbl, Rekarja ves, Roje, Rožek, Ruda, Sinčaves, Sveta Marjeta, Šent Mihael, Šent Pavel, Škofji dvor, Trg, Vobre, Gorenje Borovlje, Gorenje Fužine, Železna Kaplja, Žrele; na Primorskem: Ajdovščina, Ajello, Barkovlje, Bazovica, Bergonja, Biljana, Boršt, Bovec, Campolongo, Chiarbala superiore, Cirkno, Čepovan, Černica, Črnikal, Dekani, Divača, Dolegna, Dolina, Dornberg, Devin, Dutovlje, Fara, Fiumicello, Gorica, Gradiška, Grahovo, Grignano, Jelšane, Kanal, Kobarid, Komen, Kormin, Lokve, Koper, Kostanjevica, Kviško, Log, Mali Lošinj, Mariano, Materija, Medea, Milje, Mirno, Nabrežina, Občina, Pavnjan, Pieris, Podgrad, Podmelec, Prosek, Renče, Rifenberk, Ročinj, Romans, Ronke, Samarija, Serpenica, Škedenj, Sežana, S. Lorenzo di Mossa, Soča, Solkan, Sv. Danijel, Sv. Lucija, Šent Peter pri Gorici, Šenpas, Tolmin, Trnovo pri Gorici, Trst, Tržič, Villa Vicentina, Villeasse, Volče, Zagrad, Žavljce; na Štajerskem: Braslovče, Brežice, Celje, Ivica, Brezje, Gomilsko, Gornjigrad, Griže pri Celji, Hrastnik, Jurkloster, Kozje, Laški trg, Ljubno na Dolenjem Štajerskem, Loka pri Zdanemmostu, Loka pri Žusemu, Luče, Marnberg, Meža, Mislinje, Na Muti, Dobrna, Oberhaag, Pilstajn, Planina, Podčetrtek, Podplat, Podveda, Polzela, Pristova, Rajhenburg, Rečica, Ribnica. Rimske toplice, Rogatec, Sevnica, Slovenjgradec, St. Ožbalt pri Ivici, Sv. Jurij ob južni železnici, Sv. Jurij ob Taboru, Sv. Peter pod sv. gorami, Sv. Peter v Savinjski dolini, Šmarje pri Jelšah, Šmartin pri Gornjem gradu, Soštanj, Štore, Trbovlje, Velenje, Videm, Vitanje, Vojnik, Vozenica, Vransko, Vuhred, Zidanimost, Žalec; na Hrvaškem: Čubar, Gerovo, Kalje, Plešće, Prezid.

— (Dober spomin.) Lansko spomlad je g. dekan Semiški kupil kravo v Metliki. Od Metlike do Semiča hoda je 2 uri in pol. Pri novem lastniku se jej je prav dobro godilo, pri vsem tem zgine neko noč iz Semiča in prikaže se rano v jutro pred vrati prejšnjega svojega hleva. Ta krava je vsekako vredna te notice!

— (Premiranje konj v Št. Jerneji) bila je preteklo soboto in privabilo obilo posestnikov konj in družega občinstva. V komisijonu bili so gg.: major Wild, Josip Friderik Seunig, graščak na Bokalcih, kmetijske družbe podpredsednik in Josip Lenarčič. Vsega vkupe prignalo se je 59 kobil in žrebet in so premije dobili: Za kobile z žrebeti: Ivan Vrtačič iz Pristave 40 gld., Anton Majzelj iz Št. Jerneja 25 gld., Fran Gregorič iz Rakovnika in Ivan Globočnik iz Škocijana po 20 gld., Fran Fabijan iz Dolenjega Gradišča 15 gld., Anton Majzelj iz Št. Jerneja, Ivan Strh z Malenic in Peter Krhin iz Gradišča srebrne državne svetinje. Za mlade kobile: Fran Gorenjec z Malenic 30 gld., Ivan Stroj in iz Ostroga 20 gld., Ivan Krhin iz Gradišča 15 gld., Ivan Grm iz Škocijana in Valentin Paneš iz Smetnika vsak srebrno državno svetinjo. Za žrebete: Anton Straus iz Kostanjevice, Matija Kerin iz Velikega Podloga, Ivan Globočnik z Dobrave, Ivan Štih z Malenic, Ivan Stroj in iz Ostroga in Ivan Barbarič iz Čadreja po 10 gold., Ivan Globočnik z Dobrave in Ivan

Dvornik iz Krške vasi vsak srebrno svetinjo. — Popoludne bila je dirka. Državno darilo (100 gold.) dobil je g. Gabrijel Jelovšek z Vrhniške, ki je kilometer predirjal je v 3 minutah 37 sek. Drugo darilo dobil je Ivan Dvornik iz Krškevasi, tretje Anton Šmid, kapelan v Št. Jerneji.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Lisabona 15. septembra. Včeraj prozročila republičanska stranka v Coimbri izgrede. Množica je klicala: Proč s kraljem! Živela republika! Vojaki razgnali s bajoneti množico. Dvajset oseb deloma teško, deloma lahko ranjenih.

Dunaj 16. septembra. Grof Kalnoky odpelje se danes zvečer v Bogumin (Oderberg), od koder bode spremljal cesarja na potovanji v Vratislavo.

Orsova 16. septembra. Včeraj so se slovesno pričela dela za reguliranje Železnih Vrat v prisotnosti ministerskega predsednika Szaparyja, ministra Barossa, Szögyenyija, Bacquehema, srbskih ministrov Gruića, Josimovića in avstrijskega poslanika Thömmela. Po nagovorih sprožil Baross električno prvo pri Grebenu na srbski obali s šestdesetimi kilogrami dinamita nabasano mino. Več sto kubičnih metrov skalovja zrušilo se je s silnim pokom v Dunav.

Mehadija 16. septembra. Pri včerajšnjem slavnostnem obedu, ki ga je ogerski ministerski predsednik tukaj priredil gostom ob slavnostnem pričetku reguliranja Železnih Vrat, napil je Szapary na kralja srbskega in na Srbije blaginjo, poudarjajoč stare sosedne odnose mej madjarskim in srbskim narodom in skupne civilizacijske težnje. Srbski ministerski predsednik izjavil, da je Srbija za najodkritosrčnejše prijateljstvo in napil na zdravje cesarja in kralja Frana Josipa.

Berolin 16. septembra. V članku o sestanku cesarjev v Rohnstocku v Šleziji piše „Nationat-Zeitung“, da je ta sestanek znamenite političke važnosti. Šlezija, to so pomenljiva tla, kajti pred poldrugim stoletjem bila je to še avstrijska provinca. Da pride cesar Fran Josip tjakaj, je to pač nedvomna izjava, da je z bojem za nadvlado izginil tudi spomin na nekdanje boje. List govori o možnosti, da se zveza še bolj popolni, zlasti v gospodarskem oziru in da bode še trdnejša z ozirom na ohranitev miru. Nemški narod pozdravlja cesarja Frana Josipa s čustvom zadoščenja in veselega upanja.

Carigrad 16. septembra. Po neki vesti, ki pa še ni uradno dognana, bil je umorjen armenski duhovnik, ki je pri izgredu v Kumkapu iz rok iztrgal puntarsko proklamacijo. Dalje se čuje, da se je armenskemu patrijarhu žugalo s smrtjo, ako v tednu dnij ne dá svoje ostavke.

Budimpešta 17. septembra. Cesarjevo ročno pismo na Szaparyja zahvaljuje se za naudušenjem vsprejem na Ogorskem. Ročno pismo nadvojvodi Josipu hvali izvežbanost ogerskih brambovcev pri manevrih.

Bogumin 17. septembra. Cesar dospel semkaj ob 9 $\frac{1}{2}$ uri. Vsprejeli so ga: Kalnoky, šlezijski deželni predsednik, načelniki oblastev in velika množica z burnimi klici. Cesar v uniformi pruskega polkovnika vsprejel je pozdrave navzočih, ter se ob 9 $\frac{3}{4}$ mej streljanjem s topiči odpeljal dalje.

Mehadija 17. septembra. Včeraj bil banket ogerskega trgovinskega ministra Barossa na čast slavnostnim gostom pri pričetku del za reguliranje Železnih Vrat. Szögyenyi napil v imenu skupnega ministerstva na zdravje ogerske vlade, Baross napil Kalnokyju, Szögyenyju, Bacquehemu in srbskima ministroma Gruiću in Josimoviću. Potem je Bacquehem v avstrijske vlade imenu čestital ogerskemu ministerstvu, da se je lotila velikega dela in napil na tega dela prospeh in na ogerske vlade zdravje. Srbski ministerski predsednik izjavil: Ločimo se kot prijatelji, napil na zdravje Barossu želeč, da se srečno završi skupno pričetno delo.

Razne vesti.

* (Ruski Krez.) Brezdvojbeno najbogatejši mož na Ruskem je državni tajnik Polovcov, posestnik mnogih tovarn. Te dni obiskala sta ga ruski in nemški vladar. Vsprejem odličnih gostov bil je veličasten. Dan na dan izdal je 150.000 rubljev za pogostovanje. Iz Nizze naročil je eksotične rastline in cvetke in na stotine delavcev vzel je v delo za tiste dni. Vse svoje premoženje dobil je lepi mož od svoje soproge — bivše gospice Juni, katero je pohčiril baron Stieglitz iz otoka Kamenoje. Našel jo je na vrtu in ker ni imel sam otrok, jo je vzgojil in imenoval Junijo, po meseci, v katerem je dobil najdenko.

* (Dunav narašča.) Zadnje dni narasel je Dunav v okolici Budimpešte močno. V Budimu poplavlil je nižje ležeče kraje, na peštanske strani margaretsko nabrežje in ves ljudski otok nove Pešte. Reka še vedno narašča.

* (Dve bivši vladarici), bivša francoska vladarica Evgenija in bivša kraljica španska Izabela, bili sta dne 7. t. m. pri pasijonskih igrah v Oberammergau-u. Kjer je bilo mrzlo in deževno, so ljudje kupovali pred igro pisane šabake, da so se vanje zavijali. Tudi bivši vladarici kupili sta taki plahti in se vanje zavili.

* (Zamorski princ.) Francoski kapitan Archinard pripeljal je v Pariz mladega princa dachomejskega. Črnemu princu Pariz jako ugaja, posebno je z veseljem ogledoval mesto z Eifflovega stolpa. V drugem nadstropju stolpa dal se je princ fotografovati pri fotografu, ki ima ondu delavnico svojo.

* (Kitajski lasje.) Po poročilih angleškega konzulata v Kantonu se je lani iz Kitaja v Evropo pripeljalo 800 centov las. Konzul se čudi, da elegantne evropske dame hočejo nositi kitajske lase.

* (Vse se izve.) V Glini na Hrvaškem zaprli so tri kmete Teodorja, Miloša in Petra Zorovića. Zvedelo se je, da so pred 18 leti umorili nekoga Simona Jojića iz Klasnice. 1881. leta Ivana Zrakića in 1883. leta pa Marijo Bilec in v mnogih krajih požgali in pokrali. Dosedaj se je mislilo, da je Marijo Bilec umoril njen mož, ki je bil že 7 let po nedolžnem zaprt. Te dni so se pa omenjeni zlodejci, ki so bratje, nekaj sprli in so drug drugemu omenjene morije očitali. Žandarmerija je to zvedela in je prišla.

* (Zakonsko življenje v Kitaji.) Po Konfucijevem nauku žene nemale nobene pravice. Mož sme ž njimi delati, kar hoče, in se jim zatorej navadno siabo godi. Zaradi tega je naravno, da se Kitajke ne marajo močiti. Osnovale se je v Kitaji že več društev mej deklet, katerih družabnice se s prisego zavežejo, da se ne more. Vsako tako društvo šteje po deset deklet in ima svoje ime, kakor „Popolnoma čiste“, „Nezakonske“, „Sovražnice mož“ itd. Nedavno so stariši prisilili družabnico take zveze blizu Šangaja, da se je omožila; pa je kmalu ušla možu k svojim tovarišicam, ki so potem vse v vodo po skakale, da bi jih ne silili močiti se.

* (Ribja kost na potovanji.) V Stubi pri Elbingu na vzhodnem Pruskem, pogoltnila je ženska, ki ima sedaj 49 let, v svojem šestnajstem letu ribjo kost, katera je prešla v meso in zginila. Poznejša leta čutila je žena večkrat bolečine v vratu in goltanci. Šla je k zdravniku, ki jo je kmalu potolažil, češ, da bode ribja kost okamenela ali pa popolnoma prešla. Sedaj po mnogih letih zateklo jej je jabolko. Žena se misli odpeljati v Kraljevec na kliniko.

Poziv!

Podpisano društvo bode na letošnji deželni razstavi v Gradci razstavilo troje plemen jabolk, in sicer a) Angleški, zimski, zlati parmenec, b) Štajarski maršlanček, c) Jesenski, rujavi kosmač (ledararca), a ta plemena iz vseh krajev Štajerske.

Da se prej in primerno zanesljivo poučimo, katera plemena se v posameznih krajih najbolje sponašajo in posameznim krajem največ dobička donasajo, ali bi ga po umnej gojitvi donasati utegnili, naj bi se v bodočih letih enako razstavljala druga plemena.

Vse štajarske sadjarje zatorej prav prijazno prosimo, da v ta namen blagovolijo poslati zgorej našeta plemena ali vse tri, dve ali tudi le eno, od vsacega po 4 jabolka: „an das Landes-Obstbau-Comité in Graz“ ali pa podpisanemu društvu v Št. Jur do 22. sept. t. l.; vsaki pošiljlatvi naj se priden list, obsegajoč:

1. Ime sadjarjevo in kraj njegovega bivanja.
2. Lega, (na hribu, v dolini etc.) nebna stran, kjer drevo raste.
3. Ali je drevo visoko, debelno ali pritlikovec.
4. Koliko bi drevo utegnilo staro biti?
5. Kako je dosedaj rodilo, prav obilo, obilo, srednje, slabo?
6. V kakšni zemlji raste.

Nobeden sadjar naj s svojo pošiljlatvijo ne ostane rekoč: Nimam posebnega lepega sadja, zato se pa razstave ne bodem udeleževal — ne tako! Pravi namen tukaj je, učiti se in podučevati.

Cesarjevič Rudolfovo sadjarsko društvo za Spodnji Štajer

v Št. Juriji ob juž. žel. dne 12. septembra 1890.
Val. Jarc, tajnik. Dr. Ipavic, ravnatelj.

Trajni zdravilni uspeh. Vsakršno trganje po hrbtu in udih ter bolečine v členkih uspešno ozdravi mazanje z Moll-ovim „Francoskim žganjem in soljo“. Cena steklenici 90 kr. Vsak dan razpošilja po poštenu povzetju A. Moll, lekarnar, c. in kr. dvor. založnik na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrecno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 2 (55—12)

Spominjajte se dijaške in ljudske kuhinje pri igrah in stavah, pri svečanostih in oporokah, kakor tudi pri nepričakovanih dobitkih. (161-3)

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji
za vse leto gld. 4.60; za pol leta
gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Loterijske srečke 13. septembra.

Na Dunaji: 57, 79, 72, 34, 52.
V Gradci: 6, 53, 33, 2, 15.

Tajci:

15. septembra.

Pri **Malič**: Cholawka, Ferneböck z Dunaja — Dinkelspiel, Peller, Catti iz Trsta. — Fuchs iz Istrije. — Faber iz Gorice. — Oberlechner iz Malborgeta. — Kočevar iz Rateč. — Ranzinger, Wolf iz Kočevja. — Schink iz Zagorja.

Pri **Slonu**: Grünwald Hohlfeld, Danzer z Dunaja. — Maurich, Agnaroli, Kosak, pl. Albori, Wiegeler iz Trsta. — Torker iz Košane. — Weisel iz Hrušice. — Sicherle s sinom iz Gorice. — Hilmer iz Kočevja. — Mali iz Tržiča. — Sterger iz Sibirja. — Zamajne iz Zadra.

Pri **bavarskem dvoru**: Rutar iz Trsta. — Pri **avstrijskem cesarju**: Hochreiter iz Novega mesta. — Statin iz Zagreba. — Vapotič iz Tržiča.

Pri **južnem kolodvoru**: Tome iz Novevasi. — Sattler iz Monakovega. — Lukowetz z Dunaja. — Treu iz Vidna. — Schwarz iz Anglije. — Maier, Kaiser iz Št. Vida. — Spörr iz Luomosta.

Umrli so v Ljubljani:

15. septembra: Helena Bergant, gostija, 40 let. Rožne ulice št. 13, za jetiko.

16. septembra: Rozalija Gollmajer, delavčeva hči, 1 mesec, Trnovske ulice št. 3, za katarom v črevih. — Buhilde Gratzl, profesorjeva hči, 3 mesece, potoma mej vožnjo iz Beljaka do Ljubljane umrla — za božjastjo.

V deželni bolnici:

16. septembra: Franc Mubi, delavec, 52 let, za jetiko.

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
15. sept.	7. zjutraj	740.3 mm.	5.6° C	brezv.	megla	0.00 mm.
	2. popol.	738.3 mm.	16.0° C	z. vzh.	d. jas.	
	9. zvečer	738.4 mm.	13.6° C	m. vzh.	jas.	
16. sept.	7. zjutraj	738.4 mm.	13.4° C	sl. vzh.	obl.	0.00 mm.
	2. popol.	738.1 mm.	17.2° C	m. vzh.	obl.	
	9. zvečer	738.6 mm.	13.0° C	sl. vzh.	obl.	

Srednja temperatura 11.7° in 13.9°, za 2.2° in 1.6° pod normalom.

Dunajska borza

dné 17. septembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	gld. 88.05	gld. 87.95
Srebrna renta	88.80	88.60
Zlata renta	107.30	106.10
5% marcna renta	101.25	101.25
Akcije narodne banke	970	969
Kreditne akcije	308.50	308.25
London	111.95	111.65
Srebro	—	—
Napol.	8.91	8.87
C. kr. cekini	5.37	5.36
Nemške marke	54.97 1/2	54.77 1/2
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	131 gld. 25 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	177
Oggerska zlata renta 4%	100	65
Oggerska papirna renta 5%	99	30
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	121
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	112	50
Kreditne srečke	100 gld.	184
Rudolfove srečke	10	20
Akcije anglo-avstr. banke	120	167
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	—	—

Zahvala.

Zahvaljujemo se tem potom vsem prijateljem in znancem, ki so povodom smrti iskreno ljubljene naše matere, gospe

ANTONIJE HAFNER

izrazili nam svoje sočutje in sožalje in ki so se tako obilo udeležili pogreba pokojnice. Posebno bodi še častitej duhovščini, gg. darovateljem krasnih vencev ter gg. pevci za milo njih petje izrečena najtoplejša zahvala.

Gorenji Logatec, dne 15. septembra 1890.

(709)

Zaljujoči ostali.

Marljiv abiturijent

lepega vedenja, dobi v **Gradci** hrano in stanovanje (oddaljeno pol ure od vseučilišča) za to, da podučuje po dve uri na dan tri učence narodne šole v slovensčini. Prednost ima, kdor je muzikaličen. — Pisma upravnistvu „Slovenskega Naroda“. (661—1)

J. Modic v Novi vasi pri Rakeku

vsprejme takoj pod dobrimi pogoji dečka dobre družine kot

učenca

(694—3)

v prodajalnico z mešanim blagom.

Koncipijent

z večletno prakso, zmožen slovenskega in nemškega jezika, išče mesta pri odvetniku ali notarju. — Naslov pove iz prijaznosti upravnistvu „Slov. Naroda“. (689—2)

Vsprejemem takoj

trgovskega pomočnika

z dobrimi referenci, lepega obnašanja, ki zná slovenski in nemški. (711—1)

Josip Matič v Celji

špecerijska trgovina in trgovina z delikatesami itd.

Dobrega in pridnega

strugarskega pomočnika

vsprejemem takoj pod ugodnimi pogoji.

(710—1) J. J. Naglas v Ljubljani.

Zadnji teden!

M. Gierke-jeva

mehanična umetna razstava

v Latermanovem drevoredu

ostane samo še do ponedeljka dne 22. septembra t. l.

Vsak dan odprta od 9. ure zjutraj do 9. ure zvečer. (679)

Ustopenina 10 kr., otroci 5 kr., II. oddelek 5 kr.

Pod ugodnimi pogoji dobé diskretno solidne in povračila zmožne osebe

denarna posojila

ki se povrnejo kot osebni kredit v 1/4 letnih ali 25 mesečnih obrokih. — Vprašanja naj se pošiljajo s 3 markami za odgovor na: **Commissions-Gesellschaft J. G. GELB, Budapest, VIII., Josefsring 13.** (698—2)

JANEZ OGRIS

puškar

(341—41)

v Borovljah na Koroškem (Ferlach in Kärnten)

prilaga vsakovrstne dobre puške iz svoje delavnice. Ob enem naznanja, da tudi prenareja kresne puške na puške zadovke (Hinterlader) in prevzame druga popravila po najnižjih cenah.

Cenike s podobami dopošilja brezplačno in franko.

Pri **Karol-u Till-u** v Špitalskih ulicah št. 10 izšel je ravnokar:

Prirodopis

v podobah.

Zivalstvo v 250 podobah v porabo pri nazornem nauku

s slovensko in latinsko terminologijo, s 23 tablicami na močnem kartonskem papirju in platenem pregibu z jako lepo naslovno podobo.

Cena 3 gld. (701—1)

Zaloga trgovskega blaga.

V zapuščinsko konkursno maso trgovca J. L. Jaške-ta v Trbovljah spadajoča

zaloga mešanega blaga

proda se z obrtniško opravo vred iz proste roke in sicer tudi pod cenilno ceno 5076 goldinarjev, največ ponujajočemu proti točnemu plačilu.

Kupatelj naj blagovolijo doposlati zapečatene ponudbe do 25. dne septembra t. l. upravitelju konkursne mase c. kr. notarju **Franu Ulrich-u** na Laškem, kateri bo dal tudi druga potrebna pojasnila. (696—3)

L. Luser-jev obliž za turiste.

Gotovo in hitro upli-vajoče sredstvo proti kurjim očesom, žuljem na pod-platih, petah in drugim trdim praskom kože.

Dobiva se v lekar-nah.

Ta obliž dobiva se le v eni veliki po 60 kr. zahtevaj izrecno Luser-jev obliž za turiste.

Veliko priznanih pisem je na na ogled v glavni razpošiljalnici:

L. Schwenk-a lekarna (471) **Melding-Dunaj.**

Prستن samo, če imata navod in obliž varstveno znamko in podpis, ki je tu zraven; torej naj se pazi in zavrne vse manj vredne ponaredbe.

Pristnega imajo v Ljubljani J. Swoboda, U. pl. Trnkoczy, G. Piccoli, L. Grečel; v **Gudolfovem** S. pl. Sladovič, F. Haika; v **Kamniku** J. Močnik; v **Celovci** A. Egger, W. Thurnwald, J. Birnbacher; v **Brezah** A. Aichinger; v **Trgu** na Koroškem C. Menner; v **Beljaku** F. Scholz, Dr. E. Kumpf; v **Gorici** G. B. Pontoni; v **Wolfsbergu** A. Huth; v **Kranju** K. Šavnik; v **Radgoni** C. E. Andrian; v **Idriji** Josip Warto; v **Radovljici** A. Roblek; v **Celji** J. Kupferschmid.

Dunajske razstavne srečke à 1 gld.

Le malo jih je še!

Zadnji mesec

Glavni dobitnik

50.000

gold. vrednosti

11 srečk 10 gl.
6 srečk 5 gl. 50 kr.

Srečke à 1 gld. pri C. C. MAYER-ji v Ljubljani. (699—3)